

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ В ДЕЙСТВИЕ“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Политиката на Министерството на образованието и науката (МОН) е свързана с осигуряване на условия и подкрепа за развиващ култура за създаване и прилагане на иновации във всички сфери на училищния живот.

Нарастващето на броя на иновативните училища показва устойчивост в процесите на училищните иновации и доказва, че се създава иновативно пространство – с общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения.

Образователната иновация е позитивна промяна, която засяга структурни компоненти на образованието и повишава ефективността му. Реализирането на нововъведенията не трябва да се разглеждат като еднократен акт, а като продължителен цикличен процес, свързан с провеждане на целенасочена иновационна училищна политика. Натрупаният опит през последните седем учебни години и извършеният анализ налагат необходимост от ефективна подкрепа на иновативните училища, които постигат подобряване на качеството на образованието и създаване на условия за излизане от рамката само на иновативните училища чрез приобщаване на такива с потенциал за развитие на иновации.

Програмата цели създаването на професионални учещи се тематични общности между иновативни училищата, в които учителите от тематична област на знанието обединяват усилия и време за постигане на общи цели, мултилидициране на добрите иновационни практики, споделяне на резултати, в които се учат взаимно и генерират нови идеи и продукти.

Програмата се реализира в пет модула:

Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилидициране на добри иновации между училищата“

Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“

Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“

Модул 5 „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 6 „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Обща цел

Осигуряване на целенасочена подкрепа за творчески работещите училища и учители, които търсят и постигат промяна в начина на преподаване и усвояване на знанията и уменията при формиране на компетентности чрез създаване на творческа среда с фокус върху иновативни учебни планове и нови учебни програми, проектно - базирано обучение, съвместно преподаване, интердисциплинарно преподаване, изграждане на професионални училищни общности.

2.2. Специфични цели

- Подкрепа на иновативни училища, въвели нови учебни предмети и/или интердисциплинарни модули (часове по един или няколко учебни предмета, в които се прилага интердисциплинарно учене) за повишаване на мотивацията за учене на учениците и техните резултати.

- Мултилициране на иновативен опит за насырчаване на нововъведенията в полза на развитието и постиженията на учениците в партньорство с висшите училища, бизнеса и неправителствените организации.

- Формиране на общности и екипи с визия за сродни образователни иновации чрез представяне и структуриране на идеи, които да доведат до развиване на тематични иновативни мрежи, надградени иновативни модели и/или разработени крайни продукти и инструменти за тях.

- Научен анализ на резултатите от прилагането на иновациите в училищното образование.

2.3. Териториален обхват на програмата

Програмата се реализира на територията на Република България – за държавни, общински и частни училища, в т.ч. българските държавни училища в чужбина.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

Осъществена подкрепа за изпълнението на 100 иновативни проекта, свързани с:

- въвеждане на нови учебни предмети и/или модули (часове по един или няколко учебни предмета, в които се прилага интердисциплинарно учене);

- промяна в организацията на обучението с прилагане на интердисциплинарни модули, съвместно преподаване от екипи учители и/или външни лектори, интердисциплинарни ученически проекти.

- изготвени 100 педагогически продукта от одобрените бенефициенти.

Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“

- осъществена мобилност на иновативни училища и училища, разработващи иновации: 600 училища и 4800 ученици и учители;

- изграждане на мрежа на иновациите в образователното пространство.

Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“

- проведени 7 регионални форума с участие на педагогически специалисти, ученици, родители и външни експерти;

- мултилицирани иновативни решения и модели за поведение за социално - психологическа подкрепа на ученици, учители и родители.

Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“

- организирани и проведени 6 тематични училищни лаборатории за иновации;

- разработени и надградени иновативни модели и крайни продукти за прилагане в бъдеще и в други училища.

Модул 5 „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“

- извършена методическа подкрепа и мониторинг от МОН и регионалните управления на образованието (РУО) при организацията и реализацията на дейностите;

- създаден научноизследователски анализ на резултатите от реализираните иновации и обмен на иновации между училищата;

- осигурени условия за администриране на дейностите и популяризиране на резултатите.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА .

Ученици, педагогически специалисти и родители от държавните, общинските и частните училища от системата на училищното образование.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

- Въведени нови и интегративни учебни предмети/модули, които водят до подобряване на качеството на обучение в иновативните училища с фокус върху холистичното познание.

- Повишаване на образователните резултати и на мотивацията за учене.

- Намаляване на негативните тенденции за отсъствие от училище и повищена активност в училищния живот.

Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“

- Осъществена мобилност на иновативни училища и училища, разработващи иновации;
- Проведени публични изяви за представяне на иновативната училищна дейност при партниране на местно ниво.

Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“

- Организирани и проведени регионални форуми за обмен на образователни иновации.
- Мултилициран опит за действия при преодоляване на кризи и ситуации, застрашаващи живота и здравето на децата и учениците, педагогически и непедагогически персонал.
- Подобрени условия за провеждане на иновативното образование.

Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“

- Организирани и проведени лаборатории за иновации, създадени продукти – модели за прилагане в училищното образование.
- Подпомагане на продължаващата квалификация на педагогическите специалисти за иновативни практики в обучение.

Модул 5 „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“

- Създаден научноизследователски анализ.
- Създадени условия за кандидатстване и отчитане на дейностите в електронна среда, архивирана и съхранена информация.
- Осъществена методическа подкрепа, мониторинг на дейностите и популяризиранни добри педагогически практики.

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: **4 335 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“	1 800 000 лв.
Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“	2 076 000 лв.
Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“	219 000 лв.
Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“	180 000 лв.

Модул 5 „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“	60 000 лв.
Общо	4 335 000 лв.

6.1. Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

Допустимо е представяне на предложение за финансиране до 18 000 лв. от един кандидат.

6.2. Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“

6.2.1. За реализиране на мобилност между иновативни училища, публични изяви и продукти, представящи обмена на иновации – до 1 179 000 лв., за до 300 училища и до 2400 ученици и учители.

6.2.2. За реализиране на мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации на училища, които не са в Списъка на иновативните училища, но са включени в програмата – до 888 000 лв., за до 300 училища и до 2400 ученици и учители.

6.2.3. За участие в мобилност на българските средни училища в Прага и в Братислава – до 9000 лв.

6.3. Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“

Размерът на средствата за организиране и провеждане на 7 регионални форума е 154 000 лв. Предоставят се пропорционално на всяко училище домакин в размер до 22 000 лв.

Средства за дейности за социално - психологическа подкрепа при управление на кризи, като част от регионалните форуми, са в размер до 65 000 лв.

6.4. Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“

Организиране и провеждане 6 тематични училищни лаборатории за иновации с индикативен брой до 100 участници – до 30 000 лв. за всяка.

6.5. Модул 5: „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“

6.5.1. За методическа подкрепа и мониторинг от МОН и РУО по организирането и изпълнението на дейностите – до 3000 лв.

6.5.2. Анализ за изпълнението на програмата, на приложимостта на изготвените продукти и обобщение на добрия опит на иновативните училища – до 20 000 лв.

6.5.3. За администриране – поддържане и актуализиране на електронна система – до 30 000 лева.

6.5.4. За популяризиране на целите и резултатите от изпълнението на програмата – до 7000 лева.

Може да се извършват компенсирани промени на средствата между отделните модули и дейности при запазване на целите и обхвата им.

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

Училища, включени в Списъка на иновативните училища в Република България за учебната 2024/2025 г., чиято иновация е свързана с:

- въвеждане на нови учебни предмети/модули или интегративни учебни предмети;
- промяна в организацията на обучението с прилагане на интердисциплинарни модули, съвместно преподаване от екипи с учители и/или външни лектори, интердисциплинарни ученически проекти.

Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“

- държавните, общинските и частните училища от системата на училищното образование в България;

- Българското средно училище „Христо Ботев“, град Братислава, Република Словакия и Българското средно училище „Д-р Петър Берон“, град Прага, Чешка република.

Модул 3 и Модул 4

Училища, включени в Списъка на иновативните училища в Република България за учебната 2024/2025 г.

За изпълнение на целите на Модул 3 „Форуми за иновации в образоването“, свързани с осигуряване на социално - психологическа подкрепа на ученици и педагогически специалисти, с приобщаване на родителите, за преодоляване на кризи и критични ситуации, министърът на образоването и науката определя със заповед екип. Членове на екипа са външни експерти с доказан опит при разработване, прилагане и анализ на модели и тренинги за социално - психологическа подкрепа на ученици и педагогически специалисти, насочени към дейности, свързани с тероризъм, въоръжено нападение, бедствия, аварии, преодоляване на кризи и други критични ситуации, застрашаващи живота и здравето на децата и учениците, педагогически и непедагогически персонал в училищата, осъществяване на психологическа подкрепа и превенция в извънредни ситуации, европейски и национални, политики и добри практики в училище и представители на МОН.

Модул 5 – организации/институции, които имат сключено споразумение/договор с МОН.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Дейностите по програмата се изпълняват до 31.08.2025 г.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Осъществява се методическа подкрепа за организацията и реализациите на дейностите и мониторинг от РУО и от МОН.

Мониторингът се осъществява на място при реализиране на дейностите по програмата, по документи, чрез извършване на анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководства на училищата, родители, вкл. и онлайн.

За резултатите от извършения мониторинг на място се съставя карта за осъществен мониторинг и/или протокол.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по националната програма не може да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 10.1 е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите по Националната програма „Иновации в действие“, за които кандидатствам, не са финансиирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

11.1. Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

11.1.1. Въвеждане на нов учебен предмет/модул и ново учебно съдържание.

Основна дейност е процесът на създаване и прилагане на ново, авторско учебно съдържание за иновативния нов учебен предмет с разработен съответно учебен план и учебна програма.

Чрез дейностите по програмата се създават условия и се подпомага реализацията на одобрени нововъведени учебни предмети със собствен разработен учебен план и включване на съответното учебно съдържание, адаптирано към задължителното. Новите учебни предмети може да са интердисциплинарни, насочени към придобиване на конкретни практически умения или към личностното развитие на учениците.

Новите учебни предмети могат да се изучават и с до две седмици повече, което е нормативно регламентирано за иновативните училища.

11.1.2. Преподаване чрез интегриране на предметно съдържание.

Дейността е свързана с интегриране на предметно съдържание чрез използване на интердисциплинарен подход за изучаването на обща тема в подходяща среда. Представяне на разработени и приложени проекти от екипи за преподаване чрез интегрирано знание.

11.1.3. Интердисциплинарно обучение

Дейностите касаят промяна в организацията на учебния процес и в методите на преподаване.

С програмата се подпомагат организацията и провеждането на тематични бинарни или мултидисциплинарни предмети/модули/уроци.

Чрез интегралния подход в обучението се откриват между предметните връзки, постига се взаимодействие между учебните дисциплини, а знанията, уменията и компетентностите, които придобиват учениците, имат комплексен характер.

Интердисциплинарното обучение може да се извършва съобразно целите и одобрената организация на иновативното училище. Допустими са и следните дейности:

- съвместно преподаване на двама и повече преподаватели в час;
- редуващо преподаване от учителите на включващите предмети/модули;
- паралелно преподаване на отделни учебни предмети/ модули и периодична подготовка и провеждане на няколко съвместни уроци или проектна седмица;
- работата и администриране на процеса на активно работещата професионална учебна общност – планиране, разработване на съвместни уроци, съвместно наблюдение, съвместен анализ, преподаване, замерване и отчитане на резултатите. Изготвяне на картотека на разработените учебни планове, програми и уроци;

- развиване и надграждане на капацитета на професионалните учебни общности, които разработват и прилагат ново учебно съдържание или в интегративни учебни предмети.

Дейностите се осъществяват от екипи от иновативното училище и може да се отнасят както за паралелка/и, випуск/и, така и за цялото училище.

Училищата по време на подготовката и на изпълнението на дейностите по програмата представят своята работа като част от вътрешноучилищната квалификация и продължаващото обучение на учителите.

Реализацията на дейностите завършва с изготвяне на образователни продукти и описание на процеса, които се качват в платформата и се съхраняват на хартиен или електронен носител в училището.

Крайните продукти се популяризират и чрез електронните страници на иновативните училища и съответните РУО.

Дейностите се изпълняват до 30.06.2025 г.

11.2. Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“

Обмен на иновационни практики (мобилности) – споделяне на опит на място между училищата.

Иновативните училища извършват двустранно сътрудничество за обмен на иновационни практики помежду си, като създават връзка чрез електронната платформа и реализират взаимни посещения на място на общо до 8 участници, в т.ч. учители и ученици, за период до 4 (четири) дни с до 3 (три) нощувки (иновативно с иновативно училище).

Училищата, които не са в Списъка на иновативните училища, избират чрез електронната платформа за сътрудничество по едно иновативно училище за партньор. Извършват по две мобилности за посещение на място в двете партниращи си иновативни училища с общо 8 участници, в т.ч. ученици и учители, за период до 4 (четири) дни с до 3 (три) нощувки. Училището само избира разпределението на броя на учители и ученици за мобилностите.

Иновативните училища избират помежду си партньор за сътрудничество и обмяна на иновации от Списъка на иновативните училища в електронната платформа на програмата и сключват договор по образец за сътрудничество с него. Възможен е само един договор за сътрудничество между две иновативни училища.

Училищата, които не са вписани в Списъка на иновативните училища, избират от електронната платформа иновативно училище. При наличие на повече от едно училище, кандидат за партньорство, иновативното училище сключва договор за сътрудничество с избрано

от него училище. Иновативното училище може да партнира само с едно училище, което не е вписано в Списъка на иновативните училища, заявило интерес към съответната иновация чрез електронната платформа за сътрудничество. Програмата за мобилността се определя от училищата партньори.

В договорите за сътрудничество директорите посочват и мотивират възможността за приложимост на иновацията, дейностите по обмен и начина на извършването му, продължителността, времето и мястото на посещението, участниците, планираните публични изяви и/или резултатите от сътрудничеството и др.

Сътрудничеството между училищата е насочено в областите на дейност на иновативните училища и е с приоритет приложимостта на иновацията/иновациите в училището, което не е вписано в Списъка на иновативните училища, спрямо определените области:

- разработени и въведени иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
- организирани по нов или усъвършенстван начин управление, обучение и образователна среда;
- използвани нови методи на преподаване;
- разработени по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

Реализирането на мобилността за обмен на иновации между училищата е в зависимост от вида на иновацията и целите на сътрудничеството:

- училищата да демонстрират пряко иновациите на място в двете училища партньори и да включват всички участници в иновативните процеси по подходящ начин;
- иновативните процеси и продукти да бъдат представяни в своето пряко приложение в училищния живот и своето развитие, да се споделят и демонстрират предизвикателствата и постиженията в реална среда;
- иновациите в училищата да се обменят в действие и на място – в учебни часове, в извънкласни занимания, в междучасия, в местата извън училище, където се провеждат иновативни уроци, по време на заседания на педагогически съвети, на обществени съвети, пред родителски общиности и на други места;
- партньорите да са равностойни при обсъждането и прилагането на иновациите при обмена в училищата;
- да се покаже работата на професионалните екипи от различни педагогически специалисти;

- да се демонстрират стъпките на напредъка при приложениета на иновациите от партньорите;
- да се реализират съвместно разработени иновативни уроци, части от тях или други занимания от преподаватели от двете училища;
- учениците от партниращите училища да се включват активно в иновативните процеси със свои връстници.

Партниращите училища организират публични изяви с участието на родители и образователната общност за мултилициране на иновациите и опита. Партниращите училища осигуряват съвместен продукт от мобилността за популяризиране на иновациите – презентации, видеофилми, книжни издания, електронни уроци и др.

По модула се осигурява финансиране за посещение в училище на общо до 8 участници, в т.ч. учители и ученици, които се определят от училищното ръководство.

Допуска се увеличение на броя на участниците (учители и ученици) при собствено финансиране.

При реализиране на мобилността всяко от участващите училища реално представя своята иновация в действие, като съвместно с партниращото училище показва разработени уроци и дейности.

Дните, определени за мобилност по модула, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/01.09.2016 г.

Дейностите се изпълняват до 30.06.2025 г.

11.3. Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“

Регионалните форуми са конференция, дискусия, работни семинари и др. с продължителност до четири дни и не по-малко от 200 участници. Участници във форума могат да бъдат: педагогически специалисти, ученици, представители на висши училища и научни институти, родители и др.

Форумите включват:

- представяне и мултилициране на образователни иновации, които се организират и провеждат от училище домакин на мобилност със съдействието на гостуващото училище след съгласуване с РУО;
- представяне и мултилициране на модели за поведение и инструменти за тренинги за социално - психологическа подкрепа на ученици и педагогически специалисти, насочени към дейности, свързани с тероризъм, въоръжено нападение, бедствия, аварии, преодоляване на кризи и други критични ситуации, застрашаващи живота и здравето на децата и учениците,

педагогическия и непедагогическия персонал в училищата, осъществяване на психологическа подкрепа и превенция в извънредни ситуации, европейски и национални, политики и добри практики в училище.

Училищата заявяват своето желание и готовност за организиране на регионални форуми, а определянето на училищата, които ще бъдат финансиирани по модула, се извършва съобразно следното:

- потенциал и опит в участие и организиране на подобни форуми, свързани с иновациите в образованието през последните 4 години;

- становище на РУО;

- осъществени тренинги за социално - психологическа подкрепа на ученици и педагогически специалисти в различните образователни етапи;

- регионално разпределение с цел по-широк обхват, включващо представителство на училища от всеки от регионите: Северозападен (Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен), Северен централен (В. Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра), Североизточен (Варна, Добрич, Търговище и Шумен), Югоизточен (Бургас, Сливен, Ст. Загора и Ямбол), Южен централен (Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково), Югозападен (Благоевград, Кюстендил, Перник, София-област и София-град).

Темите на регионалните форуми се определят съвместно с партниращите училища и с РУО, като могат да бъдат свързани с: дигитализацията в образованието, позитивното образование, креативността и културата за иновации, интегративния подход в обучението, STEM образованието, интеркултурното образование и др.

Във всеки форум се предвижда най-малко еднодневно представяне, методическа подкрепа по прилагане и/или реализиране на тренинги за социално - психологическа подкрепа на ученици и педагогически специалисти, насочени към дейности, свързани с тероризъм, въоръжено нападение, бедствия, аварии, преодоляване на кризи и други критични ситуации, застрашаващи живота и здравето на децата и учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в училищата, осъществяване на психологическа подкрепа и превенция в извънредни ситуации, европейски и национални, политики и добри практики в училище.

Дейностите по прилагането на тренингите се осъществява съвместно с екипа, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Участниците – педагогически специалисти, експерти, ученици, представители на висши училища и научни институти, родители и др., представляват по време на провеждане на форумите

както собствените си професионални постижения и опит, така и на институциите, които представляват.

Съответното РУО съдейства за изготвяне на програмата, организацията и координацията на участниците и дейностите за провеждането на форума.

Регионалните форуми може да се провеждат в периода на посещенията на училищата партньори.

При обективна необходимост регионалните форуми могат да се провеждат в онлайн или хибридна среда.

Дните, определени за участие в регионалните форуми по модула, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/01.09.2016 г.

Дейностите се изпълняват до 31.07.2025 г.

11.4. Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“

Лабораториите са формирани по тематичен признак за представяне и синтезиране на иновативен опит и генериране на развиващи идеи с крайни методически резултати.

Тематични направления за лаборатории са:

1. „Учене чрез изкуство“;
2. „Здравно образование и спорт“;
3. „Социално-емоционална подкрепа в обучението“;
4. „Изкуствен интелект, технологии и умения в новата реалност“;
5. „Развиване на дигитално-медиийна грамотност“
6. „Образование с наука“

Чрез тях се откряват, мултилицират и развиват работещи модели от успешни педагогически екипи от иновативни училища в страната по конкретното тематично направление.

Всяка лаборатория генерира идеи и изготвя краен продукт (под формата на ръководство, пътна карта, развита стратегия, методическо помагало, картотека на иновативни практики и др., включително и в електронен вариант) за иновативни подходи, методи, форми и др. в съответното тематично направление.

Продуктите на лабораториите за иновации се популяризират.

В създаването и провеждането на лабораториите за иновативни образователни практики могат да участват представители на иновативните училища, специалисти и външни експерти.

Съответното РУО партнира и съдейства на училището домакин за изготвяне на програмата, организацията, логистиката, координацията на участниците и дейностите за провеждането на лабораторията и др.

Дейностите се изпълняват до 30.06.2025 г.

11.5. Модул 5 „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“

11.5.1. Методическа подкрепа и мониторинг от МОН и РУО по организирането и изпълнението на дейностите – регулярно в периода на реализация на програмата.

11.5.2. Анализ за изпълнението на програмата, на приложимостта на изготвените продукти и обобщение на добрия опит на иновативните училища.

11.5.3. Администриране – поддържане и актуализиране на електронна система.

11.5.4. Популяризиране на целите и резултати от изпълнението на програмата.

Сроковете и реализацията на дейностите по т. 11.5.1, 11.5.2 и 11.5.3 се определят в договорите/споразуменията с МОН.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

12.1. Модул 1 „Нови учебни предмети, модули и интердисциплинарно учене“

Допустими са разходи за:

- възнаграждения и свързаните с тях осигурителни плащания на педагогическите специалисти, пряко ангажирани с реализацията на дейностите по модула;
- материали и средства за обезпечаване и реализиране на дейността;
- оборудване и адаптиране на образователно пространство за създаване на подходяща образователна среда;
- възнаграждения на външни лектори, представители на партниращи висши училища, на бизнеса и неправителствени организации.

Възнаграждението на външните лектори за 1 час и осигурителните плащания, свързани с него, не следва да надвишава 40 лв.

Финансирането се предоставя еднократно след оценяване на предложениета и положителна резолюция на доклад до министъра на образованието и науката с резултатите. Списък с одобрените за финансиране иновативни училища по модула се публикува на електронната страница на МОН.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

12.2. Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултилициране на добри иновации между училищата“

12.2.1. Одобрено за участие иновативно училище се финансира с до 3930 лв.

12.2.2. Одобрено за участие училище, което не е в Списъка на иновативните училища, се финансира с до 2960 лв.

12.2.3. Финансовите средства за българско държавно средно училище в чужбина са в размер до 4500 лв.

12.2.4. Средствата за одобрено частно училище домакин на мобилност се получават от общинското/държавното иновативно училище партньор. Командироването на учителите от частните училища се извършва съгласно разпоредбата на чл. 5 от Наредбата за командировките в страната, като изплащането и отчитането им се извършват от общинското/държавното училище, получило средствата по модула.

12.2.5. Допустими са разходи за командировки; транспортни разходи; разходи за нощувки и храна на учащищите ученици и педагогически персонал, консумативи и материали за целите на обмена, разходи за създаване на иновативни продукти, както и външни услуги, пряко свързани с изпълнение на дейностите в модулите; посещения на места и обекти с образователно, културно, историческо и екологично значение и провеждане на уроци в тях.

12.2.6. Финансирането се извършва еднократно.

12.3. Модул 3 „Форуми за иновации в образованието“

12.3.1. Средствата за организиране и провеждане на регионален форум са в размер до 22 000 лв. за едно училище домакин и се предоставят еднократно до 15 декември 2024 г.

12.3.2. Допустими са разходи за наем на зали и обезпечаване на форумите, в т.ч. хранене на участниците, за консумативи и материали, както и външни услуги, пряко свързани с изпълнение на дейностите.

12.3.3. Средствата за външните експерти, ангажирани с темата за социално - психологическа подкрепа при управления на кризи, провеждане на тренинги, се предоставят по ред, определен със заповед на министъра на образованието и науката. Дейността се финансира с не повече от 10 000 лв. за един член на екипа. Представителите на МОН, членове на екипа, определен със заповедта, не получават възнаграждение за сметка на програмата.

12.4. Модул 4 „Училищни лаборатории за иновации“

За организиране и провеждане на една тематична лаборатория се предоставят средства в размер до 30 000 лв. Финансирането се извършва еднократно.

Допустими са командировъчни разходи, разходи за консумативи и материали, за външни услуги, свързани с изпълнение на дейностите, в това число и разходи за създаване на крайни продукти – ръководство, пътна карта, развита стратегия, методическо помагало, картотека на

иновативните практики и др., включително и/или в електронен вариант или по друг подходящ достъпен публичен начин.

12.5. Модул 5 „Методическа подкрепа, мониторинг, анализ и популяризиране на добър иновативен опит“

Допустимите разходи за методическа подкрепа и мониторинг от МОН и РУО са за разходи по Наредбата за командировките в страната.

За изготвяне на анализ за изпълнението на програмата, на приложимостта на изготвените продукти и обобщение на добрия иновативен опит на училищата са допустими разходи за:

- за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с изготвянето на анализа, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя;
- командировъчни разходи за лица, пряко ангажирани с изготвянето на анализа – за провеждане на работни срещи с екипите на училищата бенефициенти по програмата;
- материали и консумативи за обезпечаване на дейността.

За администриране – поддържане и актуализиране на електронна система и за популяризиране на целите и резултати от изпълнението на програмата, редът за получаване и отчитане на средствата се определя с подписаните споразумения/договори с МОН.

12.6. Средствата по програмата се предоставят не по-късно от месец декември 2025 г.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНИЕ

След одобряване на програмата МОН публикува на електронната си страница условията за кандидатстване, образци на документи, информация за лицата за контакт и реда за представяне на документите.

Модул 1

Предложения за финансиране се подават чрез електронна платформа от 01.09.2024 г. до 30.09.2024 г.

В електронната платформа се представят:

Формулар по образец, който включва:

- задължителни данни за училището по НЕИСПУО;
- описание на планираните дейности;
- цел и очаквани резултати;
- екип за изпълнение;
- кратко описание на организацията на учебния процес;

- планирани крайни продукти от реализацията на дейностите;
- индикативен бюджет с разпределение по видове допустими разходи;
- декларация по т. 10.1.

Модул 2 и Модул 3

Училищата попълват формуляр за кандидатстване в електронната платформа и извършват следното:

Иновативните училища избират помежду си партньор за сътрудничество и обмяна на иновации от Списъка на иновативните училища в електронната система на националната програма и сключват договор по образец за сътрудничество с него. Възможен е само един договор за сътрудничество между две иновативни училища.

Училищата, които не са вписани в Списъка на иновативните училища, избират от електронната платформа иновативно училище, с което да сключат договор. При наличие на повече от едно училище, кандидат за партньорство, иновативното училище сключва договор за сътрудничество с избрано от него училище.

Плануват се по две мобилности, домакини на които са всяко от двете иновативни училища.

Процедурата за избор на партньорство и сключване на договори между иновативни и неиновативни училища спира, след като бъдат достигнати посочени индикативни стойности от 300 иновативни и 300 неиновативни училища в електронната платформа на Националната програма „Иновации в действие“ независимо от обявения краен срок. Иновативното училище определя програмата за мобилността и сключва анекс към договора за обмен на иновации. Всяко иновативно училище попълва в електронната платформа анекс към договора за своето домакинство от името на четирите участващи в мобилността училища, в който се посочват конкретните дати на домакинство и съгласуваната програма, която се прикача във файл.

Комисия, назначена със заповед на министъра на образованието и науката, извършва следното:

- Разглежда предложениета по Модул и Модул 2 и изготвя списъци с училищата по НП „Иновации в действие“ и прави предложение до министъра на образованието и науката за финансирането им в рамките на определените по националната програма средства.
- Разглежда предложениета за организиране на регионални форуми, изготвя списък с тези, които ще бъдат домакини, и прави предложение до министъра на образованието и науката за финансирането им в рамките на определените по националната програма средства.

- За изпълнение на целите на Модул 3, свързани с осигуряване на социално - психологическа подкрепа на ученици и педагогически специалисти, с приобщаване на родителите, за преодоляване на кризи и критични ситуации, министърът на образованието и науката определя със заповед екип.

Модул 4 – Училища домакини на „Училищни лаборатории за иновации“ се определят от МОН след одобрение от министъра на образованието и науката.

Модул 5 – След сключване на споразумение/договор между МОН и бенефициента.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Модул 1

Оценяването и класирането на проектните предложения се извършват на два етапа:

- Оценка за допустимост – от РУО.

Началникът на съответното регионално управление на образованието (РУО) определя експерт/и, които в срок от 5 дни от датата на кандидатстване оценяват за съответствие с изискванията документите, подадени от училищата в електронната платформа

Съответното РУО разглежда постъпилите предложения на иновативните училища и дава становище в електронната платформа за допустимост и одобрение съобразно сътносимост с държавните образователни стандарти. Отчита релевантността на заложените дейности с действащата одобрена иновация, а така също и с дейностите и целите на програмата.

- Министърът на образованието и науката определя екип от МОН, който потвърждава оценените от РУО документи.

Министърът на образованието и науката одобрява предложение за финансиране на училищата по Модул 1 на програмата. Списъкът с одобрените за финансиране иновативни училища се публикува на електронната страница на МОН.

Критерии при оценяване:

- Съответствие на проектното предложение с целите на програмата;
- Целесъобразно и ефективно разпределение на средствата;
- Прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента (налични ресурси, подкрепящи организации и институции);
- Осигуряване на възможност за включване и подкрепа на ученици със специални образователни потребности;
- Поредност на постъпване на проектното предложение.

Модул 2 и Модул 3

Предложениета се оценяват от определен екип от МОН. Списъци на одобрените училища се публикуват на официалната страница на МОН след утвърждаване от министъра на образованието и науката.

РУО публикува на информационната си страница одобрените училища домакини/организатори, темите и сроковете за провеждането на регионалните форуми.

Със заповедта на министъра на образованието и науката се определят външните експерти, както и редът и условията за получаване и отчитане на получените средства за обезпечаване на възложените дейности.

Модул 4:

Списъкът на училищата, определени за домакини в модула „Училищни лаборатории за иновации“, се публикува на официалната страница на Министерството на образованието и науката след утвърждаването му от министъра на образованието и науката по следните критерии:

- натрупан и документиран иновативен опит на училището в съответното направление;
- участия в иновативни форуми;
- изразени мнения, становища на заинтересовани страни за качествата и ефективността на иновативния опит.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Отчитането на предоставените средства се регламентира в Правилата за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2024/2025 година по Национална програма „Иновации в действие“, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Отчет за изпълнението на дейностите се представя в МОН чрез електронна платформа до 31.08.2025 г. Отчетът за изпълнението на проекта трябва да съдържа финансова част и съдържателна част (описание на извършените дейности по проекта).